

AGRICULTURA

REVISTA AGRICOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

PROPIETARI AGRICULTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar

Estacions Enològiques de Catalunya

Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agricultors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

Una qüestió enutjosa, per *Josep M. Valls*. — Comarques artesianes de Catalunya, per *M. Faura i Sans*. — Folklore de la Pagesia, per *Valeri Serra i Boldú*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*. — Informació vitícola, per *P.-J. Llorc*. — Informació. — Consultori. — Els mercats de Catalunya.

SUMARI PEL NOMBRE VINENT

Entre altres articles, contindrà: Sucs àcids, neutres i bàsics, per *Josep M.ª Valls*. — L'Urgell, centre de cria i recria ramadera, per *M. Rossell i Vilà*. — L'ametller a Mallorca (continuació), per *Joan Salom*.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

JOAN PONS VIDAL

Productes "PEÑARROYA"

Sulfat de coure
garantit amb una puresa
de 98/99 %.

Sulfat d'amoníac

Sulfat de ferro

Sulfat de potassa

Superfosfats

Nitrat de sosa
Sofres

Adobs compostos

De venda en els dipòsits,
sucursals i principals magatzems
d'Adobs.

Dipòsit central per a Catalunya:

Escudellers, 89, i Gignàs, 2. Telèfon A. 5040 : BARCELONA

■ VITICULTORS! ■

Salveu les vostres vinyes de la
MALURA usant SOFRE NEGRE,
amb $\frac{55}{65}$ de riquesa garantitzada i

SENSE CIANURS

Impossible trobar-ne amb tanta graduació!
Impossible en absolut que cremi els raïms i pàmpols!

Dirigiu-vos a M. GONZÁLEZ
VALLS (Tarragona)

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

Una qüestió enutjosa

EN el número 6 del *Boletín de Divulgación del Consejo Provincial de Agricultura y Ganadería de Barcelona* es va publicar un article d'En Jaume Guimjoan, President de la *Sección de Patología Agrícola*.

Aquest article (que amb fruïció firmaria qualsevol acaparador de sofre) tenia per objecte fer saber als agricultors que el senyor Guimjoan no creia en els polisulfurs i que la *Sección de Patología Agrícola* no els tenia recomanats fins a saber si anaven bé, «*para no exponer a nuestros viticultores a un fracaso de graves consecuencias*».

Com que el senyor Guimjoan no és tècnic ni se sap que hagi fet mai res per l'agricultura, jo em resistia a creure que pogués parlar en nom de la Secció de Patologia Agrícola, i menys encara del Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia de Barcelona. I amb tota innocència em vaig adreçar al Consell demanant si es feia seves les intempestives paraules de l'article del senyor Guimjoan, i si creia que podien parlar d'assumptes de caràcter tècnic persones que com el senyor Guimjoan no tenen ni un títol ni una preparació i es diuen agricultors perquè paguen una contribució i van a fora algun que altre diumenge a la tarda...

El Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia de Barcelona i la seva Secció de Patologia Agrícola tenen i paguen un personal tècnic: semblava, doncs, natural que fos aquest personal el que tractés els assumptes tècnics. Doncs no: segons acord del Consell Provincial, pres el dia 23, se m'ha contestat que «*el Consejo está muy agradecido a don Jaime Guimjoan por su colaboración al Boletín de Divulgación que publica el Consejo*».

No em sorprèn gens la resposta. No pot sorprendre'm, per quant abans d'ésser elegits els actuals consellers ja vaig fer pública la meva protesta, com a ciutadà i com a contribuent, sobre la forma com s'anava a fer l'elecció i sobre algun dels homes proposats, i en *La Publicidad Agrícola* del 13 d'octubre de 1917 vaig exposar mon criteri.

Aquell article, que per desgràcia de l'agricultura ha resultat protètic, deia així:

«LES ELECCIONS DELS CONSELLS PROVINCIALS DE FOMENT

» El senyor ministre de Foment (mon bon amic el vescomte d'Eza) va crear, fa uns anys, en passar per la Direcció General d'Agricultura, els actuals Consells de Foment; i devia fer-ho amb més bona fe que encert, per quant ara, en arribar per primera vegada al Ministeri de Foment, els vol reorganitzar. Aquelles Cambres Agrícoles que en l'antic règim nomenaven els vocals agricultors en llur totalitat, en la nova organització queden reduïdes a nomenar-ne un. Però als Sindicats Agrícoles, a les Associacions Agrícoles Ramaderes, que fins ara no tenien cap dret ni intervenció en els nomenaments de vocals del Consell Provincial de Foment, avui el R. D. del 6 d'agost els dóna la majoria, ja que permet, en aquelles províncies on visquin més de dotze Sindicats, el poder votar set vocals.

» Tot això anava molt bé en principi, teòricament. Deixava la direcció de l'agricultura en mans dels agricultors; i si aquests se'n desentenien, si no es preocupaven de la defensa de llurs interessos, culpa dels agricultors única i exclusivament fóra.

» Però, al començament, la renovació dels antics consellers no pot ésser més trista, no pot donar-nos una idea més pessimista sobre llur esdevenidor. S'han convocat les eleccions per al vinent dimecres, dia 17 del corrent; l'anunci va sortir al *Boletín Oficial* el passat dijous, dia 11 del corrent; no s'ha llegit fins ara res enlloc: jo pregunto a tots aquells que honradament creuen en una renovació de la nostra agricultura, a tots aquells que llancen les campanes al sol, anunci d'aquesta reforma, si entenen que en sis dies se n'han assabentat els agricultors, es poden reunir els Sindicats, i pot fer-se legalment i honradament una elecció de tanta importància com aquesta.

» Jo tinc un altre concepte de la vida pública. Potser el meu criteri topa amb la realitat plena d'impureses. Jo crec que s'hauria de convocar el poble agricultor, i, a plena llum, no en tristes i fosques alcoves, exposar-li la veritat nua, deixant-lo després (ja que hi té dret) nomenar lliurement i espontàniament els seus representants. Segurament que si es fes així, el resultat de l'elecció fóra ben diferent, sobretot en certes províncies: segurament que certes persones agricultores, perquè nasqueren en el camp i en cases que cobraven arrendaments en metàl·lic; segurament que certes persones agricultores perquè tenen un test comprat amb diners que la indústria els dóna; segurament que certes notabilitats i certs prestigis, la actuació pública dels quals és tota ella un fracàs, no s'atrevirien a presentar-se.

» Jo em resisteixo a creure que siguin veritat certes rumors que fins a mi arriben. Em sembla increïble que s'atreveixin a demanar la

representació de l'Agricultura, i que cap Sindicat ni cap Associació pugui votar-les, persones que sempre foren entrebancs per al progrés i per al perfeccionament de l'agricultura; persones que, en constituir-se en llurs comarques Associacions i Fàbriques cooperatives, no sols els negaren llur concurs, sinó que arribaren fins a atacar-les amb la pitjor arma: la insídia i la calúmnia; persones que en llur compte no poden abonar-hi cap millora, cap perfeccionament de l'agricultura de llur país. Em resisteixo a creure que a Catalunya, a Barcelona, a la ciutat de les nostres amors i de les nostres esperances, pugui fer-se una burla semblant dels drets de ciutadania...

»I recordo la nostra història política; recordo les primeres eleccions renovadores... Els antics, els prudents, els de les eleccions a les anteesales del Govern civil, prou protestaven. Els homes renovadors, els joves, els imprudents, reclamaven respecte al Dret: es conformaven amb perdre si tenien menys vots, però volien guanyar quan en tinguessin més... Han passat uns anys: ¿s'atreviria avui ningú, aquí, a implantar l'antic sistema de la tupinada i del conveni electoral?

»Jo protesto: protesto, com a ciutadà d'un país lliure, que s'intentin fer de nou aquestes coses a Catalunya. Jo en protesto, i no vull amb mon silenci compartir la responsabilitat. Vingui la llum; i, si el senyor ministre de Foment vol que sigui l'agricultura qui es governi els seus interessos, que es faci saber als agricultors; que ho sàpiguen totes aquelles Associacions a qui interessa, totes aquelles entitats agrícoles que tenen el dret i el deure de votar. En una paraula, que es facin eleccions veritat: que surtin representant l'agricultura aquelles persones que tinguin la confiança dels agricultors...

»I si, veient el mal exemple que donarien al país, tenen un moment de penediment; si pensen en l'esdevenidor de la nostra terra més que en els egoïsmes particulars; portaran als Consells Provincials de Foment no patums ni gent estranya a l'agricultura, sinó gent escollida, gent d'empenta, gent de vàlua que va semblant d'institucions agrícoles a Catalunya i que podrà continuar allí, amb son valer, l'obra que en altres llocs té iniciada.»

Havia de passar el que ha passat; havia d'ésser aquest Consell d'Agricultura i Ramaderia de Barcelona qui donés patent de metge als que ni curanderos són; havia d'ésser aquí on, per a vergonya de l'agricultura barcelonina, es prengué l'acord d'autoritzar el primer que passi, per indocumentat que sigui, per a tractar d'assumptes tècnics...

Quan ningú va protestar de l'elecció, i quan es passà sense ni tan sols un enrogiment de galtes que s'agreguessin al Consell tres consellers de R. O.; quan es deixà dir i escriure que a la província de Barcelona no hi havia vida agrícola corporativa; quan s'acceptaren els representants de la Indústria i el Comerç, persones digníssimes, però que no han d'intervenir en els afers d'agricultura; quan es trac-

ten quasi tantes malalties del roser com de l'olivera; quan es continua repartint, un any darrera l'altre, sempre als mateixos pobles i a les mateixes persones, insecticides que fóra hora que ja haguessin demostrat quelcom; quan es fa una revista que, ni donant-la, no llegeix ningú; quan el personal tècnic els dimiteix sense que ningú posi remei a tant desordre; el que jo demanava era massa: la resposta havia d'ésser com ha estat: lògica pura.

Però és que creia en algunes persones que són allí; és que jo, i amb mi l'agricultura de Catalunya, espera d'homes de veritable acció agrícola, com N'Arañó i En Jansana, com En Santacana i En Queralt, com En Pradera, En Clarió i En Soler March. No pot ser que siguin aquests homes qui prenguin aquests acords: el país en saber-ho, tindria un fort desengany...

Perquè contra els explotadors de la pagesia, contra els que venen i venen els sofres líquids a 1, 2, 3, 4 i fins 5 pessetes litre, quan els Sindicats Agrícoles el poden fer a 35 cèntims, ni el senyor Guimjoan, ni el Consell d'Agricultura han dit una paraula... I quan el poble s'informi d'això i de moltes altres coses, vos demanarà comptes a tots... Vosaltres, els que sou al Consell de bona fe, podeu i heveu d'evitar aquest espectacle.

Senyor Guimjoan i Secció de Patologia Agrícola, no representeu res ni ningú. Fóreu elegits mercès a una maniobra que va privar els agricultors de votar. Si voleu convèncer la pagesia que no heveu vingut a aquests llocs per destorbar l'obra de l'agricultura, poseu els vostres càrrecs en mans del poble. Que es convoquin noves eleccions amb temps perquè la gent se n'informi. Aneu a fer la vostra propaganda; nosaltres la nostra en front... Si sortiu, jo acato per endavant la voluntat del poble; però si som nosaltres els qui mereixem la confiança de la pagesia, no podeu ni heveu d'ésser vosaltres els qui ocupeu aquests llocs: heveu d'anar-vos-en abans no us en tregui el poble.

I prou per avui. Per prudència he callat fins ara, violentant-me immensament en veure i en saber certes coses: ara que el senyor Guimjoan ha perdut aquesta prudència, no tinc per què callar i no callo, pesi a qui pesi i caigui qui caigui.

JOSEP M.ª VALLS

Enginyer agrònom, Propietari agricultor

Comarques artesianes de Catalunya

MAI s'haurà de practicar una perforació sense realitzar abans un detingut reconeixement geològic per esbrinar les relacions estructurals del subsòl, a fi de deduir-ne si hi ha probabilitat d'aconseguir un bon resultat.

Sabat és que, en el cercle evolutiu de la dinàmica hídrica, l'origen de les aigües subterrànies és mitjançant les filtracions en els terrenys permeables, o bé pels traus oberts entre escletxes, litoclasses o falles dels estrats que integren l'escorça de la terra.

En endinsar-se en ella poden les aigües seguir dos viaranyos hidrològicament diferenciats: a voltes en el curs a seguir formen corrents o rius, segons les relacions estratigràfiques estructurals, essent notables els corrents pireneics que alimenten els Güells del Jueu, les fonts del Llobregat, etc., i en sa dinàmica roseguen el si de l'escorça de la terra, deixant grans cavernes i avencs. Un altre aspecte de la hidrologia subterrània és el de constitució d'una alternància en els elements estratificats no dislocats ni romputs, per entre els quals s'estenen mantells d'aigües presoneres; i aquestes conques, nomenades *artesianes*, poden ésser obertes o closes segons tinguin o no comunicació directa amb les aigües marines.

Per tot quant queda exposat, les conques artesianes es trobaran sempre isolades, i per a cadascuna s'hauran de practicar uns estudis preliminars abans d'exposar el capital necessari per a les perforacions.

Aquests estudis han d'ésser fets sempre amb un caràcter generalísim, car les conques artesianes són extenses, interessant tota una comarca o regió. A l'ensem deuen practicar-se els reconeixements amb tota cura, disposant d'un mapa geogràfic per a indicar les formacions geològico-estratigràfiques, amb les seccions esquemàtiques del terreny en diferents direccions, i així poder limitar la zona de major probabilitat per assegurar l'existència d'aigües amb força ascendent. Com és fàcil comprendre, les despeses són superiors als mitjans dels particulars, sobretot en aquelles conques on encara no existeix cap pou artesià ni s'ha practicat cap assaig. I indubtablement que aquest és el motiu principal pel qual en la península ibèrica són relativament escassos aquests aprofitaments, per no haver-hi un treball sintètic de conjunt, encara que no tenim pas oblidats els preliminars de J. Vilanova, L. Fernández Navarro, L. Calvo, J. Mesa i Ramos, L. M. Vidal, Marin, R. Sánchez Lozano, etc., i les investigacions locals realitzades per l'Institut Geològic d'Espanya.

A Catalunya els aprofitaments de les aigües fluvials resten complerts per a la indústria, àdhuc per a l'agricultura. En les altes muntanyes, els salts d'aigua són aprofitats per a la producció d'energia, que és transportada als centres industrials, i a part, en les conques mitges, amb preses de retenció i salts escalonadament disposats, resta l'aigua parcialment regularitzada en els aprofitaments llurs. En les conques mitges i baixes són nombrosos els canals i recs que, aprofitant el nivell natural del terreny, estenen les aigües, procurant una major producció agrícola de la nostra terra.

Però tots aquests aprofitaments industrials i agrícoles no són prou

per a atendre les necessitats creades, preferentment en els serveis de regants. Amb tot i les variadíssimes preses de contenció, construïdes unes, i altres en projecte pròxim a realitzar-se, no s'obindrà la regularització total dels corrents fluvials: per a això sempre mancarà a l'agricultor, en el temps de sequedat, l'aigua necessària per als conreus; essent, no obstant, abundosa en els temps hivernals, quan les pluges freqüentment assaonen la terra.

Aquest és, doncs, el motiu fonamental de la recerca d'aigües subterrànies, sempre constants, i de més fàcil regularització que les fluvials, àdhuc d'una major puresa per als serveis de les poblacions.

Per conèixer, doncs, les conques artesianes de Catalunya, en 1915, el malaguanyat President de la Mancomunitat de Catalunya N'Enric Prat de la Riba ens sol·licità una informació de les comarques catalanes en les quals es podrien practicar els estudis preliminars per a fer pública la limitació de cadascuna i evitar les despeses inútils que freqüentment fan alguns particulars en cercar aigües artesianes en els paratges reconeguts com a no presentar cap probabilitat de l'existència d'aigües ascendents. El primer de juliol d'aquell mateix any presentàrem la informació sol·licitada indicant les comarques en les quals probablement existeixen aigües subterrànies, avui ignorades o poc conegudes, per a procurar-ne l'aprofitament i atendre les necessitats agrícoles i els serveis de les poblacions. Aquestes comarques són, ultra les del Pla del Llobregat i el Baix Besòs (en les quals hi ha fetes considerables perforacions), l'Empordà (Alt i Baix), de Sils a Girona (La Selva), Vallès, Camp de Tarragona, delta de l'Ebre, Plana de Vich i Pla d'Urgell, apart algunes de més reduïda extensió i alguns paratges localitzats independents del règim general.

El dia 8 del mateix mes i any, el Consell Permanent de la Mancomunitat ens comunicà l'acord d'empendre la tasca d'aquests estudis, i que les primeres comarques que havien d'estudiar-se amb tot deteniment científic havien d'ésser l'Alt Empordà i el Camp de Tarragona; després, en 1916; ampliàrem nostres estudis iniciant el de la conca del Pla d'Urgell, i així successivament.

Fetes les investigacions geològico-hidrogràfiques de cadascuna de les conques artesianes de Catalunya, presentem avui el resultat obtingut, amb les indicacions de com han de fer-se els aprofitaments de les aigües subterrànies, artesianes o semisurgents. La Mancomunitat de Catalunya prepara la realització de les primeres perforacions per a confirmar pràcticament els resultats teòricament obtinguts; els quals serviran d'alliçonament per a una limitació real de les aigües subterrànies que poden ésser objecte de possibles aprofitaments en les comarques de referència.

Essent, aquesta monografia, sintètica i d'aplicació a Catalunya, deixarem d'exposar les qüestions científiques de caràcter general, les quals es trobaran en els tractats de Geologia, i especialment en els d'Hydrologia. També ometrem la descripció detallada dels sistemes de perforacions, indicant solament els més pràctics que han d'ésser utilitzats per a cadascuna de les conques segons la naturalesa del subsòl.

Exposarem breument, a continuació, quines són les comarques artesianes de Catalunya, les quals detallarem després per l'ordre en què han estat estudiades. En totes elles, seguint un pla sistemàtic, ressenyarem les conques hidrogràfiques que les travessen; indicarem llur estat pluviomètric; farem la descripció geològica dels terrenys que les integren, i la cronologia tectònico-estratigràfica llur, assenyalant les zones probables de les filtracions, deduïnt una limitació probable de la conca artesiàna, tenint en consideració les perforacions fetes i els anàlisis de les aigües que havem practicat, arribant a la fixació dels paratges on haurien d'ésser fets els assaigs, i indicant, a l'ensem, els terrenys que es travessarien en les perforacions, i les profunditats màximes i mínimes d'aquestes; i en cada una de les respectives conques, en descriure-les, farem altres observacions que considerem útils per a deixar un criteri científic complet de cadascuna d'elles i en especial del règim llur de les aigües subterrànies, perquè l'aprofitament sigui sempre ordenat segons el funcionalisme que li és propi.

El nostre objectiu, en donar a conèixer aquests treballs d'una investigació preliminar, no és altre que evitar que es facin més perforacions en paratges científicament reconeguts com a segurs de resultats negatius, estalviant així despeses inútils; que els primers assaigs de les conques verges d'aprofitaments subterrànies, i que geològicament presenten certes probabilitats, es practiquin en els paratges d'una major confiança científicament demostrada; i que dels resultats que se n'obtinguin llavors serà quan s'hi podran fer altres perforacions amb tota seguretat d'èxit. I no dubtem que n'esdevindrà un especial i progressiu millorament, semblant al que han aconseguit les comarques artesianes de l'estranger; mentre a nosaltres, en complaure la Mancomunitat en la comanda feta, tenim la satisfacció, mitjançant l'aprofitament de les aigües subterrànies presoneres, de contribuir a la prosperitat de Catalunya.

M. FAURA I SANS

Doctor en Ciències Naturals
Catedràtic de Geologia de l'Escola Superior d'Agricultura
Membre de la «Société Géologique de France», etc.

Folklore de la Pagesia

A don Josep M.ª Valls.—Barcelona

Estimat amic: Recordareu que en la vostra estada a Bellpuig, en ocasió del Curset d'Agricultura organitzat per la Mancomunitat de Catalunya (abril 1917), parlàrem distintes vegades de les concordançes i antinòmies de certs adagis amb els nous sistemes de conreu. Somrèieu en sentir certes fórmules, o us admirava la justesa d'algunes que us en retreïa relacionades amb la pràctica, lliçó o experiment que ens reunia.

Més d'una vegada em diguéreu que les inventariés i us les trametés ordenades; però, en tractar de fer-ho, per on començar? És tan complexa la literatura oral, així com l'etnografia tradicional pagesa! És tan singular la meua posició en tractar aquesta matèria!

Amb tot, vinc a complaure-us. Viador del pla d'Urgell, solitari entre la multitud d'abelles feineres que conreen la mare terra, sovint no m'adono d'espirituals angúnies perquè me'n distreu momentàniament la dolçor d'un cant, el cant en metàfora o literàriament, com adverteix *Xenius*; i, essent tants i tants els que porto escoltats, en acostar-me a la llar encesa m'assec entre els amics, i porto als llavis un cant de ressons i valor múltiple.

A la gent lletraferida els ofereixo aquestes flors i aquests costums de gent senzilla perquè en copsin l'essència i l'espremin després. A vós, en nom dels intel·lectuals qui professen l'agricultura, perquè, com abans indicava, ens alligoneu respecte de la vigència o caducitat d'un precepte. A la gent pagesa li ofereixo ordenats un bon nombre d'aqueixes fórmules lapidàries que tothom admira. I a tothom, en suma, demano respecte i admiració pel bon pagès, que bé se la mereix qui pensa i parla, i ses raons i converses les esmalta de dites, proverbis i adagis de doctrina admirable, i actua subjectant sos actes a regles tan precises.

Vivint entre pagesos, diàriament he de dialogar amb el mitger o amb els jornalers d'una treballada. Alternant amb escriptors, sovint hi parlo de coses literàries; i, encara que vaig a riscos de fer reviure en mi, tan humil·líssimament com cal, la famosa quarteta de mossèn Jacint Verdaguer :

Poeta i llaurador só;
i faig la feina tan neta,
que llauro com a poeta
i escric com a llauradó.

ordenaré aquest treball tenint present: que el pagès opera sobre la terra; que son treball el subjecta a condicions econòmiques; que cerca auxiliars; que sembra, poda, esporga, adoba; que hi ha acci-

dents atmosfèrics que influeixen sobre la vegetació; i, finalment, que col·lecta els fruits, en ven i en guarda.

Amb això només, ja n'hi haurà prou per a ordenar i guarnir una ben flairosa toia.

LA TERRA

L'agricultor prescindeix en absolut de les divisions que la Geologia fa de la terra, però ell se sap les bones condicions que ha de reunir per a cada cultiu, i es té una classificació de cada qualitat de terra només en veure-la. Així us dirà:

1. — Terra negra fa bon blat;
terra blanca el fa fullat.
2. — Prop de muntanya i ribera
és la terra falaguera.

Segons la flora que hi vegeti, en dirà:

3. — Terra de romaní,
terra de poc vi.
4. — Terra de bruc,
terra de poc suc.
5. — Terra de farigola,
terra de poc pa.
6. — Terra de canta-perdius,

que és terra poc apta per al conreu, a causa d'ésser molt graverosa, si bé que tota en el món és aprofitable:

7. — Allí on no s'hi fa re,
s'hi fa l'ametllê.
8. — La terra de malves

implica ésser una terra excel·lentment humífera. A l'efecte, us contarà que una vegada un ceguet tractà de comprar un tros de terra. Hi anaren amb el venedor, i, en arribar-hi, el ceguet va dir, baixant de l'ase que muntava:

—Té, ferma'l a vora d'unas mates de malva, que li agraden molt.

—Malves, malves... No crec pas que n'hi hagi ni una tan sols en tota la peça.

—Ah! No? Doncs, ja ens en podem tornar a casa, perquè no em convé comprar terra on no neixin malves.

La terra, però, de més bona o més dolenta qualitat, necessita no ésser visitada:

9. — Qui té mal veí,
té mal masí.

Per això s'aconsella:

10. — La casa en cantó,
la vinya en recó.

baldament es digui:

11. — Vinyes i dones hermoses,
de guardar dificultoses.

perquè, sempre per sempre,

12. — La por guarda la vinya,
la closca la pinya.

equivalent a dir que s'ha de tenir

13. — Un ull a l'hort
i un altre a la vinya.

TREBALL

La terra exigeix treball, i aquest s'ha de fer en condicions econòmiques.

14. — Qui no treballa no menja
ni va bonic el diumenge.
15. — Qui de jove no treballa,
quan és vell dorm a la palla.
16. — Si vols que et duro,
fes que et suo.

De totes maneres

17. — El pagès que té cria
treballa nit i dia,

Com que el treball és necessari,

18. — Qui treballa,
a Déu prega.

És clar que

19. — De treballar
no n'hi ha cap burro gras.
20. — El treballar és una pena
per a qui no en ve de mena.

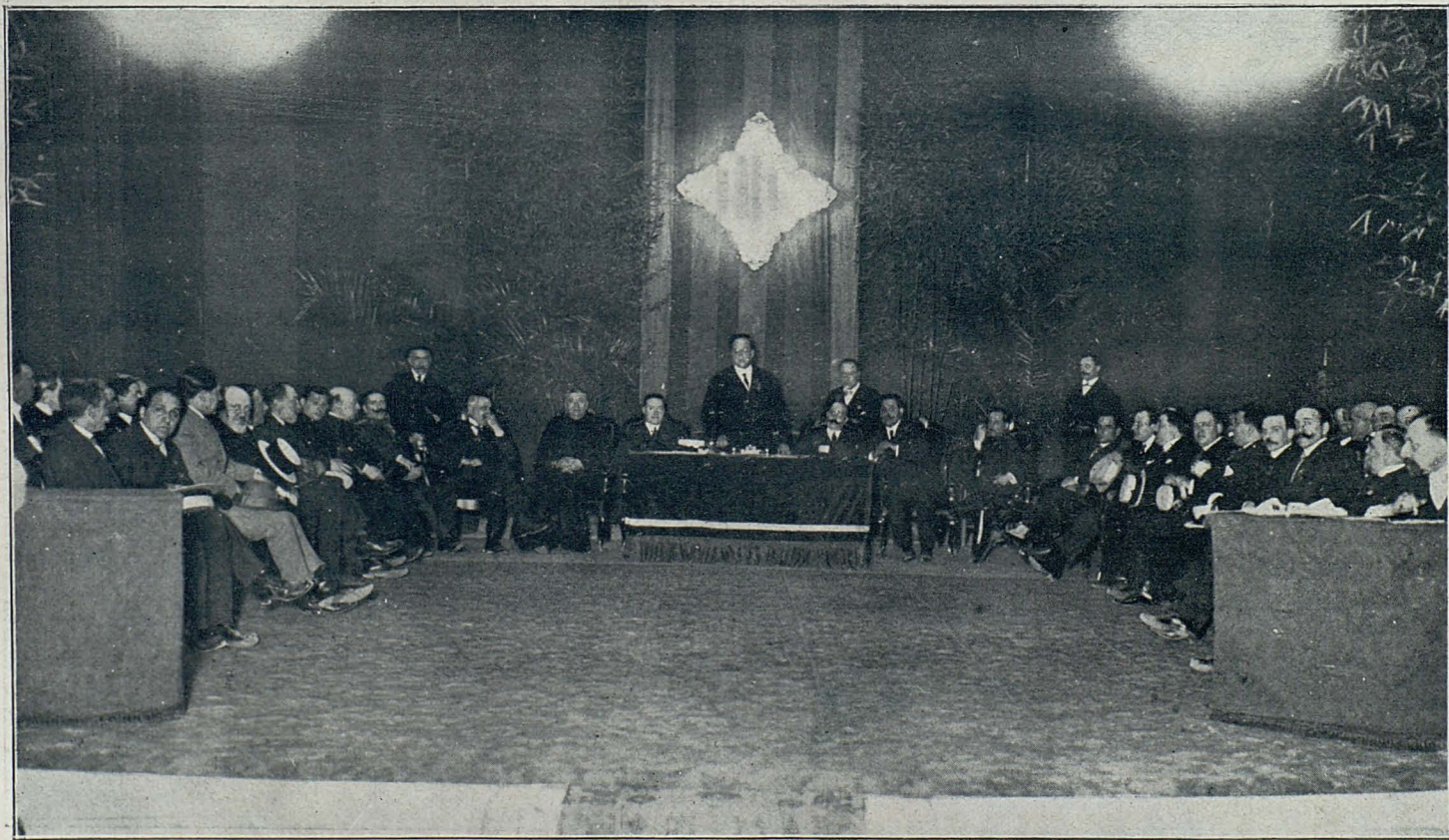
Però, si tenim en compte que

21. — Peresa,
porta pobresa.

i també que

22. — La peresa
és la mare de la pobresa.

XXI CONGRÉS DE LA FEDERACIÓ AGRÍCOLA CATALANO - BALEAR

MATARÓ. — La presidència de la sessió inaugural del Congrés de la Federació Agrícola Catalano - Balear

DIADA DE LA VITICULTURA A SANTES CREUS

L'enginyer agrònom de l'Estació Enològica de Reus, senyor Oliveres, donant una conferència sobre la preparació dels polisulfurs a la plaça del Monastir de Santes Creus

Les autoritats de la província en els claustres superiors de l'Ajuntament.

Al centre, l'arquebisbe de Tarragona; a la dreta, el Governador de la província i el diputat senyor Juncosa;
a l'esquerra, el president de la Diputació de Tarragona, i a l'extrem el senyor Guasch, secretari del Marquès de Casa Riera, organitzador de la festa

EN DEFENSA DELS NOSTRES BOSCOS

Serreria que, ja fa alguns anys, tala els boscos de Bonabé, convertint en erms una de les més belles encontrades de la nostra terra

23. — En tot temps el peresós
ha estat menesterós.

24. — Qui jau i no treballa
molts cops badalla.

Tot treballador evitarà que es digui d'ell:

25. — No busca sinó postes de sol
i caps de setmana.

26. — S'estima més un vagant
que una rectoria.

27. — El mal pagès
sempre té la rella mal lluciada.

28. — Aigua trenta dies,
que estic llogat per un mes!

Com es diu també que

29. — Qui no treballa en tot l'any,
treballa el dia de Cap d'any.

s'anima a fer-ho, pensant

30. — Després del treball
ve el descans.

31. — Treball començat
és mig acabat.

Però ha d'ordenar-se, és cert que, en la vida:

32. — S'ha de llaurar dret,

i d'aquesta manera no caldrà dir que

33. — La feina treu els ulls.

o bé que

34. — S'ha de deixar el caminar pel córrer.

Cal treballar amb ordre.

35. — Qui no reposa
fa poca cosa.

36. — Qui treballa el dia de festa,
treu el cul per la finestra.

ço és, al bon treballador no li cal profanar els diumenges i les altres festes.

37. — Qui bé menja,
bé treballa.

38. — El jornal petit
aconsegueix el gros.

perquè val més guanyar poc i seguit que no pas fer vagues i després defensar més greu. Però

39. — Si la dona no estalvia,
cap jornal és prou.

En altre ordre veurem que

40. — Qui aigua detura,
blat mesura.
41. — Qui aigua detura,
oli mesura.

ço que vol dir que s'ha de replanar la terra; perquè, així, si és de secà reté l'aigua quan plou, i si és de regadiu guarda millor l'embaçada.

Però en quines condicions ha de practicar-se el treball?

42. — Preu fet,
car i mal fet.

Per tant, s'imposa el fer-ho a jornals. Però

43. — Al gener
no siguis matiner.

no solament perquè al camp sol haver-hi gelada o massa aigualera, sinó perquè, fent-se de dia molt tard, a casa gastaries pa, oli i llenya. Després sí:

44. — Al febrer
lloga jornalier.

ja creix el dia.

45. — Per Sant Miquel
el berenar se'n puja al cel;
per Sant Macià
torna a baixà.

No havent d'oblidar que

46. — Qui té jornalers i no se'ls veu,
es fa pobre i no s'ho creu.
47. — Ni per casa ni per vinya
no prenguis dona parida.

i que una condició econòmica és la divisió del treball:

48. — Un home sol
és com el caragol:
no fa sinó una carrera.

Encara l'agricultor ha de recordar que

49. — Qui no sap fer les feines
no les sap manar.
50. — Pagès que molt caça
deixa caure la casa.

51. — Qui va molt als mercats,
si és pagès no té ducats.

Per això es diu als mercadals i firandants:

52. — Compra a casa,
ven a casa,
i faràs casa.

Acceptat el treball com llei de la vida, canta el poble, els dies de festa:

53. — Balleu, fadrinets, balleu,
que demà no ballareu:
l'un agafarà l'aixada,
l'altre agafarà l'arreu.

I també aconsella:

54. — Fadrinets que aneu a fora,
no deixeu el mocador:
a l'hivern, per la moquilla;
a l'estiu, per la calor.

VALERI SERRA I BOLDÚ

L'ametller a Mallorca

(CONTINUACIÓ)

MANERA DE DEFENSAR-SE DE LES GELADES. — Molt s'ha escrit sobre la manera de defensar-se de les gelades, i no falta fins qui desgrigui aparells encenedors en la baixa temperatura; però és, desgraciadament, molt distint l'èxit de què ens parlen els tractadistes d'Agricultura del que s'obté en realitat. Com és sabut, la defensa contra les gelades consisteix a formar una capa de fum que impedeixi la irradiació de la calor terrestre. Si fos fàcil obtenir que el fum es posés com es desitja, no hi ha dubte que en quelcom protegiria. Però veu's aquí el que succeeix (o el que quasi sempre ens ha succeït) en intentar fer-ho: Havem de considerar dos casos: el primer i més freqüent és el de no haver-hi mica de corrent d'aire, en el qual cas la columna de fum s'aixeca verticalment, molt en l'aire, anant-se a perdre en les regions altes; el segon cas és el d'haver-hi una petita brisa. En aquest la columna de fum se'n va inclinada en la direcció del vent, anant-se a esbargir, regularment, en el veí. No obstant, havem de fer constar que, aquest any de 1916, en la nit del 5 al 6 de març, que era clara i sumament freda, a les dues del matí el termòmetre marcava, com a cas excepcional, 3°. Els favars semblaven de vidre, degut a la gelada, i tot feia suposar que s'anava a cremar totalment la collita, que per cert es presentava molt bona. Aleshores procedírem a fer fum. Els ingredients utilitzats foren: palla d'ordi i mor-

ques (baixos d'oli). Aquests ingredients originaren un fum sumament dens que s'estengué en una capa regular assolada a terra fins a una altura de 10 a 15 metres. Els resultats foren magnífics: tota la part coberta de fum va quedar preservada del fred, mentre que en les que no es taparen la gelada es deixà sentir fonament, cremant les joves ametlles.

Sembla que es pugui fer alguna cosa per aquest procediment escollint substàncies que, en cremar-se, donin fum dens i abundant, i que no sigui un sol propietari el que ho practiqui, sinó tota una comarca, ja entenent-se mitjançant el Sindicat Agrícola, ja valent-se d'un altre mitjà qualsevol. Així s'aprofitaria tot el fum, i tal volta es podria defensar en part, la collita, d'un dels principals contraris: la gelada.

JOAN SALOM

(Continuarà)

INFORMACIÓ VITÍCOLA

Les pressions baromètriques ja més normalitzades, més constant la tèrmica i asserenats els núvols en la conca muntanyenca i mediterrània, amb lleugeres basculacions al quadrant nord, la vinya, si bé molt retrassada comparativament a altres anyades, vegeta bé.

Presenten les conídies, ça i enllà, alguna tendenciosa persistència; però no sembla ésser per ara de gran temença una invasió de mildiu, tant com són de recelar les manifestacions de la malura.

La nota general és d'enfeinaments simultanis que aviat reclamaran els ceps; i els tractaments anticriptogàmics tenen, de moment, la preferència, amb certa recança en alguns vinyaters que, mal destres l'any passat, temen que els polisulfurs no continguin com el sofre, si la invasió venia a mostrar-se'ns.

Tanta o més que els conreus, tenen importància les condicions del mercat de vins, que a l'hora present no experimenta encara la menor influència del Conveni amb França. Diguem-ne quelcom.

Hi havia lloc a pensar que les bases del concert serien estatuïdes per l'interès general; però, a penes conegudes les dificultats resultants, s'ha vist que la Federació dels Sindicats d'Exportadors de Vins reclamaven la impulsió de l'efectivitat dels tractats, sense oblidar un punt de vista que, mitjançant la concessió especial de permisos, vingués a reduir l'interès general a un determinat cercle de transaccions especialitzades. I contra aquest intent vingué a moure's l'alarma d'alguns centres productors així mateix exportadors, i la cosa no passà avant.

Cal també tenir present un punt capitalíssim: que el marge d'admissió mensual a França, que en un principi semblà fixar-se als 250,000 hectolitres, ve a contenir-se dintre els 150,000 amb la compensació (?) prefixada de 100,000 hectolitres d'alcohol, cosa que, en síntesi, minvava l'entusiasme que podien sentir els vinyaters. Perquè ara podem deduir que l'esquer vi és tan sols per a arribar al conqueriment d'una importació alcoholera que la nació veïna ha de menester d'una manera absoluta com una de les primeres matèries que inter-

venen en la fabricació de pólvores i explosius; i ja és de veure que al vinyater català, i espanyol en general, no podrà reduir-lo la venda d'un producte per a la seva transformació quan la concurrència dels alcohols industrials vindrien a reduir la valor del primer producte vi, recarregat, demés, per les despeses d'entreteniment industrial, dret, transport i benefici de l'industrial.

I, malgrat els preus elevats dels alcohols, era la susdita raó una de les que ens feien desconfiar del bon resultat del Conveni, almenys en ço que al vi afectava. Recel que tal volta ens explicaria l'estat d'indiferència que s'emparà dels colliters, ben inversament de l'interès que revelaven els comerciants, perquè uns i altres vinguessin a sentir uns mateixos efectes en la derivació de les aplicacions del Conveni que ja en part feia preveure aquella Memòria de Mr. Jules Pastre, avançant-se al comerç de son país i en aquest punt força semblant al nostre; però també posant-hi una mostra de no benvolença en parlar de dificultats de transport, afegint-hi aquella observació del colliter de Bercy, que veia l'or francès enriquir-nos a costes dels productors de França i Algèria. Els *vignerons* traspuaven llur rancúnia al vi d'Espanya com a element concurrent a llurs beneficis positius, ja que els preus de venda de les nostres classes similars havien de dur una baixa al mercat francès. Emparant-se en la fermança de Mr. Claveille, vingué a fixar-se el previ acord que els nostres embarcaments irien a seguit del consum total dels vins francesos abans de les properes veremes. I, ja en aquest punt, tot ha estat debades: els nostres vins romanen sense sortida, i el juny ja ha arribat perquè la incautació dels vins nostres a Cette sigui un fet per a qui no hagi aconseguit autorització d'entrada. Ha estat una barrera batejada amb el pompós adjectiu de Concert... que ens té desconcertats.

La compensació oferta pel Govern de França no pot il·lusionar-nos, per migrada i fins per incerta, i, demés, per gravada d'expedients, tal com ja vingué a demostrar-ho el manifest dels importadors dels Pireneus Orientals que, reunits en Assemblea, prengueren l'acord gravíssim que es conté en el paràgraf A: «Aconsellar a tots els comerciants francesos que s'abstinguin de sol·licitar permisos d'importació, deixant únicament a l'Estat aquest requisit d'importar els 250,000 hectolitres mensuals que va comprometre's a retirar d'Espanya.»

Perquè el dualisme vingués a mostrar-se més manifest, i del plet en família entre comerciants i *vignerons* francesos n'aconseguísim algunes ensenyances, restarà com a argumentació aquell comunicat de Mr. J. Durand, que ja venia a assenyalar-nos els 55 francs hectolitre en promedi de tipus i graduacions. ¿Era preu, el susdit, per a fer-nos-hi posar cara riallera, tenint en compte les llimes dels beneficis, transports, drets, etc.?

I així estem: únicament esperançats que la barrera deixi d'ésser una muralla de la Xina si l'estoc comercial a França, que en abril era de 898,375 hectolitres, es redueixi de manera que la producció francesa no ens regategi l'or com se'ns mostra avara de metalls, alcohols, queviures i drap.

I això arribarà? L'interrogant està en els ceps dels departaments francesos, que, si prometen abundosa collita i la donen, ens posaran en greu perill de desesperança.

P.-J. LLORT

INFORMACIÓ

En defensa dels nostres boscos

Don Josep Ventura Gensachs, veient com cada dia anaven desapareixent nous boscos de la nostra terra, ha publicat un interessant treball en defensa dels arbres de les zones forestals catalanes, del que copiem els següents paràgrafs:

«Ara el que més convindria al país, i principalment als seus propietaris de boscos, és que tots aquells que els hagin aclarit massa, o totalment arrabassats, que procuressin no posar-hi ramats, de cap classe de bestiar, puix aquests arrarien els nous plançons, que segurament començaran a sortir aviat i llavors seria una desgràcia, sobre tot en punts on no es preïsti el terreny per a utilitzar-los per a altres cultius; com per exemple, en la muntanya del Montseny, que des de que tallaren les grans fagedes, freixes i alzinars que en la meua juvenesa havia aconseguit, sobretot a la part de migjorn, que hi posaven grans ramats de tota mena a pasturar, i ara allò, que era algun temps tan hermós i ric a la vegada, s'ha convertit en un grandió ermot que des del coll de Santa Elena, en front de Santa Fe, en el qual punt quan bufa la tramuntana fins hi fa recular els comboïants moltes vegades de tan pelat que és fins als termes de Campins, Fogàs de Monclús, Muscaroles i Montseny, son terme.»

«Amb molta satisfacció faig aquesta crida als propietaris de boscos, perquè, si bé l'agricultura no pot viure, ni produir bé, sense unes bones cries de bestiar, es precis que sàpiguen repartir-lo a temps i en forma tal que l'una cosa no perjudiqui l'altra, fent de manera que no fos tan necessari el plantar arbredes en terrenys de regadiu, que aquests, encar que avui són molt necessaris i productius, també donarien molt més fent-hi altres cultius, com per exemple: plantar els polls i carolines en totes les torrenteres xiques i grosses, amb uns tanys o plançons ben alts i dobles, que demés de guanyar en aventatge no serien tan fàcilment malmesos pel bestiar que hi anés de passada, i si llavors sembressin bons farratges secs i verds conservats en bons silatges, ara que tot es paga tan car, és hora d'aprofitar fins un pam de terreny, ja que pel bé de la humanitat fins és un crim de lesa pàtria el que així no ho faci.»

L'exportació d'olis

La disposició del Comissari general d'Abastiments sobre l'oli, que el 27 de maig publica la *Gaceta*, diu en la seva part dispositiva:

«Primer. Els interessats que obtinguin autorització per a exportar l'oli d'oliva subjectant-se als requisits establerts en les Reials ordres de 22 d'abril últim i 2 de l'actual abans citats, podran optar entre constituir en dipòsit efectiu l'oli que han de reservar per al consum nacional, havent de presentar, en aquest cas, a la Duana de sortida, junt amb la sol·licitud d'embarcament, un document en el qual faran constar la dita obligació, expressant-se també l'indret on és emmagatzemat l'oli, per tal que, establerta la importància a ell necessària, no pugui alienar-se sense permís exprés d'aquesta Comissaria; o dipositar, a disposició d'aquesta, en casa de Banca de reconeguda solvència, una garantia en metàl·lic o valor equivalent al 15 per 100 de la valor en taxa de la quantitat d'oli compresa a la factura d'exportació corresponent, remetent-se en aquest cas, a la Duana, el resguard que acreditï haver-se constituït aquella garantia.

Segon. Les Duanes, en donar compte a aquesta Direcció de les exportacions de què es tracta, recolliran les obligacions o els resguards esmentats perquè V. S. tingui a bé trametre'ls a aquesta Comissaria.

Tercer. Els dipòsits constituïts i les garanties quedaran cancel·lats en

fer-se efectiva l'obligació, i de totes maneres, si no s'hagués reclamat el seu compliment a 31 de desembre de 1918. — *Ventosa.*»

XXI Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear

El 29 de maig començà l'anyal Congrés, que havia de durar tres dies, a la ciutat de Mataró, al qual concorregueren les més eminents personalitats de la nostra agricultura per deliberar sobre interessantíssims assumptes, molts de palpitant actualitat, que la manca d'espai no ens permet detallar.

Les festes en honor dels congressistes foren diverses, i ens atrevim a esmentar, per la seva esplendidesa, la missa celebrada a l'església de Santa Anna, dels PP. Escolapis. L'Orfeó Mataroní hi cantà uns motets preciosos.

L'Ajuntament s'hi mostrà esplèndid, tant en la recepció dels congressistes com en el dinar a ells dedicat.

No hi podia mancar la nota patriòtica, i aquesta no podia ésser altra que un record al mestre. El poble, acompanyant a entitats oficials i congressistes, anaren a descobrir una làpida que donarà nom al Passeig de Prat de la Riba.

Les tasques del Congrés foren llargues i laborioses. La sessió inaugural es celebrà el 29 al matí. Fou presidida per l'alcalde, qui l'oferí al president de la Federació, senyor Jansana, el qual, després d'alguns discursos de conegudes personalitats, resumí l'acte amb un formós parlament.

Tothom fou molt aplaudit.

La segona sessió començà a les quatre de la tarda, presidida pel senyor Jansana.

S'hi llegeix el primer tema, «Col·laboració popular als estudis d'Economia agrícola», original de P. S. Girona. És curiosament desenrotllat i amplament discutit.

En aquesta sessió s'acordà que el Congrés de la Federació fes seves les conclusions del Congrés Jurídic, celebrat a Barcelona, referents als nostres antics drets.

El secretari de la Federació, senyor Riba, hi llegeix les adhesions dels senyors Cambó, Ventosa, marquès de Camps, Miracle, capità general de la regió, bisbes de Solsona, Girona i Lleida; Mancomunitat de Catalunya, Govern civil de Lleida i illes Balears, Diputacions de Barcelona i Girona, Comissió Provincial de Girona, Consells d'Agricultura de Girona, Lleida i Barcelona; senyor Claret, marquesos de Vilanova i Marianao, diputats a Corts; senadors Massó i Dasca; Sala, diputat per Terrassa; Bartrina, diputats Zulueta i Morera i Galícia, comte de Lavern, Escola d'Agricultura, Viticultura i Enologia de Reus, i alguns Ajuntaments i altres entitats de Catalunya.

A la tercera sessió és llegida la ponència del segon tema, lletra A, per Jaume Nonell. Com l'anterior, és amplament discutit.

En aquesta sessió és llegit un telegrama del senyor Bartrina adherint-se a l'acord del Congrés de demanar el lliure cultiu del cotó.

També es llegeix la ponència lletra B al mateix tema, de don Joan Rovira i Rovira, sobre «Explotació i Exportació».

Per unanimitat el Congrés demanà la ja acordada construcció d'un mercat de venda a l'engròs de verdures a la ciutat de Barcelona.

Don Francesc Cabanyes llegeix la ponència C del tema segon.

A la tarda continua la lectura de la ponència del senyor Cabanyes.

Aprovada aquesta, que és la darrera, el senyor Jansana proposa que s'enviïn telegrams de felicitació als senyors Cambó i Ventosa encoratjant-los en llur tasca.

Com que aquella sessió és la de clausura, parlen diferents autoritats i personalitats.

Recordem don Josep M.ª Valls, director dels Serveis Tècnics d'Agricultura

de la Mancomunitat; don Joan Gonzàlez, representant de l'autoritat militar; el representant de la Diputació de Girona, senyor Iglesias; el senyor Ragué, diputat provincial; el doctor Roig, representant del senyor Bisbe; don Carles de Fortuny, diputat a Corts pel districte; i l'alcalde del poble, senyor Arañó.

Després de llegir-se algunes noves adhesions, el senyor Jansana resumeix els discursos de la manera magistral que ell acostuma. Entre aplaudiments, fa saber a l'Assemblea que han estat elegits per a la presidència i vicepresidència de la Federació, respectivament, don Carles de Fortuny i don Josep Iglesias.

El vinent Congrés es celebrarà a Valls.

No cal ponderar el gran èxit del Congrés. que sens dubte serà de fruits profitosos per a l'agricultura catalana.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

R. V., *metge*. Besalú. — El *socarró* és una afecció de la pell del porc que es tradueix exteriorment per crostes més o menys confluents, de color negrosa. Des-sota les crostes, dermis i epidermis es troben destruïts en part per les galeries causades per un *àcar*. El *socarró* és, doncs, una *ronya* del porc. Però, en algunes comarques, donen el nom de *socarró* a totes les afeccions exclusives de la pell.

Sigui com sigui, les malalties cutànies del porc responen sempre als tractaments ordinaris desinfectants. Si a la pell hi ha crostes, cal entendre-les, primer que tot, mitjançant emol·lients, greixos, etc. Un cop les crostes s'hagin després de la pell, es faran actuar els desinfectants :

	Creolina	} a. a. 50 grams
	Sabó moll	
	Alcohol	
O bé:	Sofre	8 »
	Acid tànic	2 »
	Làudanum	1 »
	Greix	32 »

Tant l'una com l'altra d'aquestes fórmules han donat bons resultats en la pràctica.

El tractament s'ha de completar amb una enèrgica desinfecció del local, o sigui de la porqueria, utilitzant la lletada de calç al 10 per 100, l'hipoclorit de sosa comercial al 10 per 100, etc.

La pinyolada conté 59 unitats nutritives; el blat de moro 82. El primer aliment, a causa de la pela i del pinyol de l'oliva, té un baix coeficient de digestibilitat. Amb el blat de moro es pot dir que la digestibilitat assoleix el màxim. En la pràctica es pot comptar que la pinyolada equival a la meitat del blat de moro.

Quant a qüestions d'alimentació, trobareu en *Alimentació del bestiar*, del professor M. Rossell i Vilà, indicacions que us podran ésser útils.

Gairebé totes les societats d'assegurances del bestiar d'aquí i de l'estranger han hagut de desaparèixer. La raó és senzilla: la prima és cara. El millor són les mútues. Si en la vostra comarca no hi ha mútues, la indicació més pràctica serà la següent:

Els porcs no sofreixen gaires malalties esporàdiques, de manera que per malalties individuals la mortalitat porcina té un tant per 100 despreciable. Però en canvi són molt propensos al *mal roig*, i contra aquesta malaltia contagiosa, que tantes víctimes ocasiona, pot utilitzar-se la vacunació. El mètode de Leclaniche (serovacunació) és el millor de tots.

Amb sis o vuit rals que costa vacunar un porc es realitza una veritable assegurança de vida.

ELS MERCATS DE CATALUNYA

Mercat vinícola. - Barcelona

COMARQUES	Blanc	Negre	Rosat
	Ptes.	Ptes.	Ptes.
Penadès	1'65	1'45	1'45
Camp de Tarragona	1'65	1'45	1'45
Conca de Barbarà	1'50	1'40	1'45
Priorat	0'00	1'60	0'00
Vilanova i Geltrú	0'00	1'45	0'00
Igualada	0'00	1'45	1'45
Martorell	0'00	1'45	1'45
Aragó	0'00	0'00	0'00
Manxa	0'00	1'00	0'00
Alacant	0'00	1'50	1'50
València	0'00	1'50	1'50
Andalusia	0'00	0'00	0'00

Mistela blanca, 55 pessetes hectolitre
 Id. negra, 50 id. id.
 Moscatell, 75 id. id.

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del colliter.

BLAT

	Pessetes
Tarragona, 100 quilos	46
Mollerusa, la quartera	26
Vich, els 100 quilos	46'75
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 28
Sant Sadurní de Noia, el quintar	25'50
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Granollers, els 70 litres	28
Igualada, els 70 litres	24 a 25
Figueres, hectolitre	33 a 35
Tàrrega, els 100 quilos	47 a 48
Martorell, la quartera	26
Torregrossa, la quartera	24
Girona, els 100 quilos	47 a 48
Lleida, els 100 quilos	47
Pons, la quartera	26 a 27

CIVADA

Pons, la quartera	18 a 18'50
Lleida, els 100 quilos	45'50
Mollerusa, la quartera	14
Vich, els 100 quilos	43
Santa Coloma de Farnés, la quartera	14 a 15
Sant Sadurní de Noia, el quintar	12'50
Puigcerdà, els 100 quilos	51
Granollers, els 70 litres	14
Igualada, els 70 litres	15 a 16
Figueres, hectolitre	18 a 20
Tàrrega, els 100 quilos	37
Torregrossa, la quartera	13
Girona, els 100 quilos	42 a 44

ORDI

	Pessetes
Pons, la quartera	19 a 20
Lleida, els 100 quilos	43
Mollerusa, la quartera	18
Vich, els 100 quilos	40'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	15 a 16
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50
Granollers, els 70 litres	18
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Igualada, els 70 litres	17
Figueres, hectolitre	21'25
Tàrrega, els 100 quilos	40 a 41
Martorell, la quartera	19
Torregrossa, la quartera	16
Girona, els 100 quilos	33 a 34

BLAT DE MORO

Lleida, els 100 quilos	42'50
Mollerusa, la quartera	21'50
Vich, els 100 quilos	47
Santa Coloma de Farnés, la quartera	28
Sant Sadurní de Noia, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	65
Granollers, els 70 litres	23
Igualada, els 70 litres	24
Figueres, hectolitre	29
Tàrrega, els 100 quilos	50 a 51
Martorell, la quartera	22'50
Girona, els 100 quilos	43 a 44
Pons, la quartera	22 a 23

PATATES

Lleida, els 100 quilos	20
Girona, els 100 quilos	17 a 22
Vich, els 100 quilos	16
Puigcerdà, el quintar	7'00
Mollerusa, els 70 litres	11'75
Martorell, el quintar	5'50
Granollers, els 100 quilos	15
Santa Coloma de Farnés, la quartera	11 a 12
Sant Sadurní de Noia, el quintar	6'50
Pons, la quartera	6'50 a 7

GARROFES

Girona, els 100 quilos	23 a 24
Puigcerdà, els 100 quilos	34
Tarragona, els 100 quilos	24'50

FAVES

Girona, els 100 quilos	44 a 46
Vich, els 100 quilos	44
Puigcerdà, els 100 quilos	52
Tàrrega, els 100 quilos	46 a 47

	Pessetes	OUS	Pessetes
Mollerusa, la quartera	22	Pons, la dotzena	1'50
Santa Coloma de Farnés, la quartera	26 a 27	Girona, la dotzena	1'75
Martorell, la quartera	22'50	Vich, la dotzena	1'70
Torregrossa, la quartera	20'50	Tàrrega, la dotzena.	1'80
Granollers, els 70 litres	19	Santa Coloma de Farnés, la dotzena	1'65
Igualada, els 70 litres	19'50	Martorell, la dotzena	1'75
Sant Sadurní de Noia, el quintar	15'50	Granollers, la dotzena	1'75
Figueres, hectolitre.	20 a 21	Igualada, la dotzena.	1'70
		Sant Sadurní de Noia, la dotzena	1'75
ALFALS		Vilafranca, la dotzena	1'75
Tàrrega, els 100 quilos.	10 a 11	Figueres, la dotzena	1'70
Mollerusa, els 40 quilos	4		
Torregrossa, els 40 quilos.	4'00	PORCS	
Puigcerdà, els 100 quilos	14'50	Pons, la carnissera	3'00
Figueres, els 100 quilos	8 a 8'50	Girona, el quilo	3'50
Vich, els 100 quilos	23	Puigcerdà, el quilo	2'95
		Santa Coloma de Farnés, la carnissera	3'15
PALLA		Martorell, el quilo	3'05
Lleida, els 100 quilos	8 a 8'50	Granollers, l'arrova.	23
Girona, els 100 quilos	12 a 15	Vich, el quilo	3'15
Puigcerdà, els 40 quilos	3'00		
Figueres, els 40 quilos.	3 a 3'50	CARBÓ D'ALZINA	
Martorell, els 40 quilos.	3'50	Pons, el quintar	6 a 8
Tarragona, els 100 quilos.	9'75	Girona, càrrega	22
		Santa Coloma de Farnés, càrrega	26 a 28
OLIS			
Pons, el quartà	7'50 a 8	FUSTA DE CASTANYER	
Tarragona, 100 litres	172	PER A BOTADA	
Girona, hectolitre	175 a 185	<i>Santa Coloma de Farnés</i>	
Puigcerdà, 120 litres	220	Poat (pipa), càrrega 36 pams.	90 a 100
Tàrrega, el quartà	6'50 a 7	Id. Rebuig, 36 »	75 a 80
Martorell, la carga	215	Duella (bocoi), 36 »	00 a 000
Figueres, hectolitre.	145 a 153	Id. de Rebuig, 36 »	00 a 000
Lleida, 100 litres.	177	Carratell mitja pipa, 45 »	58 a 60
		Id. de Rebuig, 45 »	45 a 46
GALLINES		Barril, 72 »	58 a 60
Pons, el parell	12 a 18	Id. Rebuig, 72 »	45 a 46
Vilafranca, el parell.	15 a 18	Samalisa, 82 »	32 a 35
Vich, el parell.	16	Id. Rebuig, 82 »	00 a 000
Puigcerdà, el parell.	12	Fonadura, 54 »	80 a 85
Santa Coloma de Farnés, el parell	12 a 18	Id. Rebuig, 54 »	70 a 75
Martorell, el parell	17'50		
Granollers, el parell.	15'50		
Igualada, el parell	8 a 14		
Figueres, el parell	10a 1		

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulant
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACTIU H. B. C., Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS
FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGUA, ETC.

Vallet, Fiol & C.°, s. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus, 467 : Direcció telegràfica, VALFILO
Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÀNICAMENT
I DISPOSADES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÀNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECÀNIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA